(11) Teşebbüste son icra hareketinin yapıldığı, kesintisiz suçlarda kesintinin gerçekleştiği ve zincirleme suçlarda son suçun işlendiği yer mahkemesi yetkilidir.

(12) Suç, ülkede yayımlanan bir basılı eserle işlenmişse yetki, eserin yayım merkezi olan yer mahkemesine aittir. Ancak, aynı eserin birden çok yerde basılması durumunda suç, eserin yayım merkezi dışındaki baskısında meydana gelmişse, bu suç için eserin basıldığı yer mahkemesi de yetkilidir.

(13) Soruşturulması ve kovuşturulması şikâyete bağlı olan hakaret suçunda eser, mağdurun yerleşim yerinde veya oturduğu yerde dağıtılmışsa, o yer mahkemesi de yetkilidir. Mağdur, suçun işlendiği yer dışında tutuklu veya hükümlü bulunuyorsa, o yer mahkemesi de yetkilidir.

(14) Görsel veya işitsel yayınlarda da bu maddenin üçüncü fıkrası hükmü uygulanır. Görsel ve işitsel yayın, mağdurun yerleşim yerinde ve oturduğu yerde işitilmiş veya görüşmüşse o yer mahkemesi de yetkilidir.

(15) Suçun işlendiği yer belli değilse, şüpheli veya sanığın yakalandığı yer, yakalanmamışsa yerleşim yeri mahkemesi yetkilidir.

(16) Şüpheli veya sanığın Türkiye'de yerleşim yeri yoksa, Türkiye'de en son adresinin bulunduğu yer mahkemesi yetkilidir.

(17) Mahkemenin bu suretle de belirlenmesi olanağı yoksa, ilk usul işleminin yapıldığı yer mahkemesi yetkilidir.

(18) Yabancı ülkede işlenen ve kanun hükümleri uyarınca Türkiye'de soruşturulması ve kovuşturulması gereken suçlarda yetki, 13 üncü maddenin birinci ve ikinci fıkralarına göre belirlenir.

(19) Bununla birlikte Cumhuriyet savcısının, şüphelinin veya sanığın istemi üzerine Yargıtay, suçun işlendiği yere daha yakın olan yer mahkemesine yetki verebilir.

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ RECEP ÖZEL (Isparta) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Hükûmet?..

ADALET BAKANI CEMİL ÇİÇEK (Ankara) – Katılmıyoruz.

BAŞKAN – Sayın Saygun, buyurun.

MEHMET NURİ SAYGUN (Tekirdağ) – Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; 25'inci maddedeki önergemizle ilgili söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle, yüce Meclisi saygılarımla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlarım, biraz evvelki konuşmacı arkadaşlarımızın da ifade ettiği gibi, yeni ceza uygulamasına üç farklı sistem getiriyoruz, birbirine yakın, ama bugüne kadar uygulamamızda hiç yer almayan üç farklı sistem. Bunların bir tanesi, kamu davasının geri bırakılması, dava açılmasının geri bırakılması, bir tanesi uzlaşma, bir tanesi de hükmün açıklanmasının geri bırakılması. Bu 25'inci maddede, iki yeni değişiklik birlikte irdeleniyor. Bir taraftan uzlaşmaya yönelik hükümler varken, öte yandan, hükmün açıklanmasının geri bırakılması söz konusu edilmiş.

Şimdi, evvelemirde, ceza formatlarına baktığımızda, ceza yaptırımına baktığımızda, cezaların, bir, şahsiliği çok önemlidir. Bu, ceza hukukunun vazgeçilmez bir prensibidir. İkincisi de cezanın caydırıcılığı çok önemlidir. Ama, bu düzenlemelerle, getirilen bu düzenlemelerle, cezaların caydırıcı niteliği adım adım örseleniyor ve dolayısıyla, bu sistem, suçluları caydırmaktan öte, suça muhatap olmuş olan mağdurların daha fazla sıkıntı ve eziyet içinde kalmalarına sebep oluyor. Yani, özcesi, suç işlemeyi özendiren ve suç mağdurlarını, bizatihi kendi kaderleriyle baş başa bırakan bir yapılanma.